

NOTAT

Dato 28. september 2016
J. nr. 2016-4471

Grund- og nærhedsnotat om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af en EU-certificeringsordning for udstyr til securityscreening inden for luftfarten.

KOM(2016) 491 final

Notatet er fremsendt parallelt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Transport- og Bygningsudvalg.
Nyt notat

1. Resumé

Europa-Kommissionen fremsatte den 7. september 2016 et forslag til en ny forordning om oprettelsen af en EU-certificeringsordning for udstyr til securityscreening inden for luftfarten, der eksempelvis kan bruges til at detektere metal og eksplosiver i bagage.

Det overordnede formål med forordningen er at etablere et velfungerende indre marked i EU for udstyr til securityscreening inden for luftfarten og forbedre den globale konkurrenceevne for de virksomheder i EU, der producerer det pågældende udstyr.

Med forslaget indføres en certificeringsordning, der vil gøre det muligt for producenter af screeningsudstyr inden for luftfarten at markedsføre og sælge deres udstyr i hele EU, når udstyret er godkendt i én medlemsstat.

Forslaget forventes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Regeringen støtter det overordnede mål om at skabe et velfungerende indre marked for udstyr til securityscreening inden for luftfarten i EU. Der er dog behov for en yderligere afklaring af, hvordan forslagets bestemmelser skal efterleves i praksis.

Særligt de nationale myndigheders rolle bør afdækkes yderligere. Herunder hvilke nye opgaver, som myndighederne skal løfte, samt myndighedernes ansvar ved godkendelse af nyt udstyr.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen (herefter benævnt ”Kommissionen”) har ved KOM-nr. 491 af 7. september 2016 fremsendt forslag om oprettelse af en EU-certificeringsordning for udstyr til securityscreening inden for luftfarten¹. Forslaget er oversendt til Rådet den 8. september 2016 i dansk sprogversion, og er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Forslaget er et initiativ under den *europæiske dagsorden for sikkerhed*. Den europæiske dagsorden for sikkerhed er en overordnet ramme, der blandt andet har til formål at bidrage til at sikre en konkurrencedygtig EU-sikkerhedsindustri, som kan bidrage til EU’s selvstændighed i sikkerhedsanliggender.

Med forordningsforslaget indføres en certificeringsordning, der gør det muligt for producenter af screeningsudstyr inden for luftfarten at markedsføre og sælge deres udstyr i hele EU, når udstyret er godkendt i én medlemsstat. Dermed skal forslaget fremme et velfungerende indre marked i EU, idet forslaget har til hensigt at fjerne handelshindringer, så varer og tjenesteydelser mv. kan flyde frit mellem EU’s medlemslande. Som følge af et forbedret indre marked skabes derved en øget effektivitet idet såvel producenter som brugere af udstyret kan reducere deres administrative omkostninger, når udstyret ikke skal gennemgå gentagne landespecifikke prøvninger og justeringer.

Forslaget skal desuden øge EU-producenters globale konkurrenceevne, som følge af, at et mærke bidrager til at overvinde opsplittningen i EU’s sikkerhedsmarkeder og skaber et mere investeringsvenligt miljø for sikkerhedsteknologi. Samtidig vil profilen af EU’s produkter på verdensmarkedet blive styrket, når et mærke dokumenterer, at det pågældende udstyr overholder EU’s lovgivningsmæssige krav. Derved skabes lige vilkår med amerikanske virksomheder, der har en lignende mærke, der viser at de amerikanske krav er overholdt.

Forslaget har ikke til formål at skabe nye tekniske krav, der supplerer de eksisterende regler. Det skyldes, at der allerede findes detaljerede præstationskrav og prøvningsmetoder for udstyr til securityscreening. For at sikre at vurderinger og prøvninger af udstyr er ensartet i hele EU, fastlægges der fælles prøvningsmetoder. Prøvningsmetoderne er en del af den fæl-

¹ Med ”udstyr til securityscreening inden for luftfarten menes ”specialanordninger, der anvendes individuelt eller som led i et system, til at påvise forbudte genstande som omhandlet i forordning (EF) nr. 300/2008 og dens supplerende retsakter eller gennemførelsesretsakter.”

les evalueringsprocedure for nyt udstyr (CEP), som allerede er etableret i regi af *European Civil Aviation Conference* (ECAC²).

I dag kan nyt udstyr ikke tages i brug før det er prøvet og godkendt, og det ændrer sig ikke med forslaget.

På nuværende tidspunkt er det hovedsageligt én aktør, *European Civil Aviation Conference* (ECAC), der står for afprøvningen af nyt udstyr, hvilket betyder, at den samlede proces for godkendelse af nyt udstyr til tider er langvarig. Foruden *European Civil Aviation Conference* (ECAC) er der enkelte medlemsstater, der har tilstrækkelig ekspertise til selv at forestå afprøvningen. Evalueringsproceduren suppleres med en akkrediteringsprocedure for de enheder (laboratorier mv.), som skal foretage prøvningerne af udstyret.

Forslaget er i overensstemmelse med EU's politikker vedrørende det indre marked og varers fri bevægelighed. Derudover er forslaget i overensstemmelse med den nuværende Kommissions prioritet om at styrke konkurrenceevnen for EU's virksomheder ved at overvinde opsplitningen af EU's sikkerhedsmarkeder.

Konkret indebærer forslaget, at hver medlemsstat skal oprette eller udpege en godkendelsesmyndighed, som skal have fuld kompetence til at godkende udstyr samt udstedelse, ændring og tilbagetrækning af EU-typegodkendelseattester. Forslaget indebærer også, at hvis markedsovervågningsmyndighederne i en medlemsstat vurderer, at et produkt, der er omfattet af forordningen, udgør en risiko for menneskers sundhed eller sikkerhed eller for andre samfundsinteresser, skal de foretage en evaluering af det pågældende udstyr omfattende alle de krav, der er fastlagt i denne forordning.

Hvis producenten ikke træffer de fornødne foranstaltninger inden for en given frist, skal markedsovervågningsmyndighederne træffe de nødvendige midlertidige foranstaltninger for at:

- forbyde eller begrænse tilgængeliggørelsen af udstyret på deres nationale marked,
- trække produktet tilbage fra markedet eller
- tilbagekalde det.

Godkendelsesmyndighederne i de øvrige medlemsstater samt Kommissionen skal straks underrettes om sådanne foranstaltninger.

Dertil gælder, at en godkendelsesmyndighed til enhver tid kan efterprøve, hvorvidt udstyr, der ledsages af en overensstemmelsesattest eller er forsynet

² ECAC er en europæisk mellemstatslig luftfartsorganisation med 44 medlemsstater, herunder alle EU-medlemsstaterne. Organisationen arbejder for en harmoniseret anvendelse af de globale luftfartsregler i dens medlemsstater. En hovedopgave for ECAC er at teste og godkende nyt security-udstyr.

med et EU-typegodkendelsesmærke, stadig er i overensstemmelse med den type og konfiguration, den har godkendt.

Side 4/6

Kommissionen tillægges i artikel 27 beføjelser til at vedtage delegerede retsakter med henblik på at opdatere listen med præstationskrav til udstyr, hvis disse ændres i forordning (EF) nr. 300/2008 om fælles bestemmelser om sikkerhed inden for civil luftfart. Derudover ændringer af for at tilpasse dem til udviklingen i den videnskabelige og tekniske viden.

Forslaget indebærer endvidere, at det er medlemsstaterne, der fastsætter regler om sanktioner for overtrædelse af denne forordnings bestemmelser, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre gennemførelsen heraf. Sanktionerne skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning.

Medlemsstaterne skal notificere Kommissionen om de regler og foranstaltninger, der fastsættes som sanktioner, samt ændringer i disse. Endelig medfører forslaget, at EU (repræsenteret af Kommissionen) bliver fuldgældigt medlem af *European Civil Aviation Conference* (ECAC). Der vil være en overgangsperiode på tre år efter forordningens ikrafttræden, hvor medlemsstaterne kan godkende udstyr i henhold til nationale regler, som de gør i dag.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke, ligesom det endnu ikke vides i hvilket udvalg, sagen skal behandles.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at målet om at fastlægge regler om de administrative og proceduremæssige krav til EU-typegodkendelse af udstyr til securityscreening, ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne. Hvis medlemsstaterne havde til hensigt at iværksætte et lignende initiativ på egen hånd, ville de allerede have gjort det ved etableringen af den fælles evalueringprocedure for nyt udstyr (CEP) inden for rammerne af *European Civil Aviation Conference* (ECAC).

På grund af dens omfang og virkninger kan oprettelsen af en EU-typegodkendelsesordning, som indebærer gensidig anerkendelse af certificering af overensstemmelse mellem medlemsstaterne, kun gennemføres på EU-plan.

På den baggrund konkluderer Kommissionen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen har forholdt sig til Kommissionens betragtninger, og deler Kommissionens holdning angående forslaget overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Side 5/6

6. Gældende dansk ret

Reglerne for godkendelse af teknisk udstyr findes i det danske nationale sikkerhedsprogram (NASP), del 2, afsnit 12. Det fremgår af artikel 12.O.A.1, at teknisk udstyr skal godkendes af Trafik- og Byggestyrelsen inden det kan tages i anvendelse. Det bemærkes i artiklen, at udstyr godkendt i England, Frankrig, Tyskland og USA kan forventes godkendt. Det samme gælder udstyr godkendt af *European Civil Aviation Conferenc* (ECAC).

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for en tilpasning af det danske nationale sikkerhedsprogram (NASP), hvilket kan gøres administrativt.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have væsentlige konsekvenser for samfundsøkonomien.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

At producenterne kan få udstyr certificeret i alle medlemsstater fremadrettet, hvorefter udstyret kan anvendes i hele EU, bør få EU's marked til at fungere bedre, forbedre varernes frie bevægelighed, give forbrugerne flere valgmuligheder, mindske den administrative byrde, forbedre markedsføringstiden og forbedre de europæiske producenters konkurrenceevne. Dette burde føre til en samlet stigning i EU-producenternes salg i tredjelande, hvilket bør øge den samlede beskæftigelse i sektoren.

Det mindskede behov for at prøve et enkelt eksemplar eller udstyr flere gange burde føre til et mindre antal prøvninger, som laboratorierne vil skulle udføre pr. år, hvilket vil medføre lavere indtægter for laboratorierne. Omkostningerne for laboratorierne vurderes dog mindre end omkostningsbesparelserne for producenterne.

Den retlige usikkerhed, der er forbundet med den nuværende certificeringsproces, øger udgifterne til udvikling og markedsføringstiden for udstyr til securityscreening inden for luftfarten.

I betragtning af de begrænsede ressourcer, der er til rådighed for SMV'ere, er dette et forholdsvis større problem for dem end for en større virksomhed. De positive virkninger af forslaget, forventes derfor at være større for SMV'ere.

Side 6/6

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget blev sendt i høring den 14. september 2016 hos EU-specialudvalg for transport og bygning. Høringsfristen var fastsat til den 26. september 2016. Der er ikke modtaget høringssvar.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der tale om et nyt forslag, hvorfor der kun har været få indikationer på, hvordan de andre medlemsstater forholder sig til forslaget. En række medlemsstater, der allerede i dag har faciliteter til at godkende udstyr, har imidlertid tidligere udtrykt skepsis over for forslaget. Disse medlemsstaters bekymringer går på, at Kommissionen med dens forslag sidestiller udstyr til securityscreening inden for luftfarten med anden teknisk udstyr såsom alarmer til huse. Dermed bliver hensynet til markedet større end hensynet security, hvilket vil svække sikkerhedsniveauet inden for luftfarten. Derudover fremføres det, at forslaget pålægger de nationale myndigheder en række nye omkostningstunge opgaver.

Forslaget vil blive drøftet i AVSEC (AViation SECurity) komitéen den 16. november 2016, hvorefter der vil være et mere fuldstændigt billede af, hvordan medlemsstaterne forholder sig til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter det overordnede mål om at skabe et velfungerende indre marked for udstyr til securityscreening inden for luftfarten i EU. Der er imidlertid behov for at afklare, hvordan forslagets bestemmelser skal efterleves i praksis, bl.a. bør de nationale myndigheders rolle i systemet afdækkes yderligere, herunder hvilke nye opgaver, som myndighederne skal løfte, samt myndighedernes ansvar ved godkendelse af nyt udstyr. Endelig skal der føres en dialog med dansk erhvervsliv på området.

11. Tidligere forelæggelser for Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.